

DIARI CATALA

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA—DIUMENJE 19 DE DESEMBRE DE 1880

493

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Extranjer, (unió postal) trimestre, 40.

SANTS DEL DIA.—Sant Nemesi y Santa Fausta.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de las Gerónimas.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funcions pera avuy per la tarde se posará en escena Los Pastorcillos en Belen ó nacimiento del niño Jesus ab tot l'aparat que requereix, de coros, bailables y decoracions.—Entrada 2 rals.—A las 3 en punt.
Nit, 4 d' abono, par.—Primera representació de la ópera en 4 actes del Mestre Verdi, Traviata, en la que hi pendrán part la senyoreta Tressols, lo senyor Castilla, Camins y Sarrisa y demás parts de la Companyia.—Entrada una peseta.—A las 8.

TEATRO PRINCIPAL.—Temporada de Carnaval.—Llista de las companyas de opereta cómica italiana y ball escrituradas per la empresa d' aquest coliseo, y noticia de las obras que se posarán en escena durant la temporada qual inauguració se verificará lo dimars 28 de Desembre de 1880.

Companyia italiana de opereta cómica dels senyors Gaetano Lambiase, Michele Fabris é Socias, dirigida per l'artista Filippo Bergonzoni.

ELENCO ARTISTICO.

Signora Enricheta Bernardi.
Antigone Palavisini.—Teresa Caire.—Imelde Fabris.—Giovannina Viola.—Elvira Lambiase.—Vittoria Frassinetti.—Lelia Seghezza.—Emilia Guarnieri.—Teresa Lucerna.—Elvira Maglioni.—Lisetta Lambiase.—Venusta Frassinetti.—Margherita Fenoglio.—Adele Vannini.—Eugenia Franzioni.—Teresa Laplaca.—Corinna Tilche.—Giulia Lanzini.

Signori Filippo Bergonzoni.
Gaetano Lambiase.—Arturo Zucchi.—Emilio Dezan.—Antonio Benfenati.—Carlo Viola.—Angelo de Orsola.—Dario Angioli.—Michele Fabris.—Augusto Ajani.—Luigi Touly.—Virgilio Lorenzani.—Edoardo Binda.—Settimio Gavassio.—Gaetano Valdastro.—Eugenio Rotti.—Felice Ottonello.—Felice Tilche.—Paolo Coggiola.—Luigi Mattioli.—Pietro Cavallo.—Alberto Lambiase.

Setze coristas de abdos sexes.
Mestre concertador y director de orquesta, Roberto d' Alessio.
Ramentatore: G. Bianchini.—Capi sarti: Coniugi Favreto.—Attrezzista: L. Santini.—Macchinista: R. Perinati.—Archivista: A. Benfenati.—Vestiaristi: David Ascoli di Venezia.—Santoria Italiana di Firenze.—Scenografi: Mancini, Belo, Ghilardi, Marini, Bazzani.

Direttore, Filippo Bergonzoni.—Segretario, Emilio Dezan.—Amministratore, Giuseppe Caire.

REPERTORI.

«Boccaccio», ópera cómica en tres actes, de Souppé.—«Il Duchino», ópera cómica en tres actes, de Lecoq.—«La Fronda», ópera cómica en tres actes, del mateix.—«Il Piccolo Faust», ópera parodia en tres actes, de Hervé.—«Il Barbo e l'

intrigant, ópera bufa en tres actes, del mestre Sarria.—«Il nuovo Orfeo all' inferno», parodia mitológica en quatre actes y sis quadros, de Offenbach.—«La Maggiorana», ópera bufa en tres actes, de Lecoq.—«Il prati di Saint-Gervais», ópera bufa en tres actes, del mateix.—«Il Brigantini», «Barbe-Bleu», «La Figlia de Mme. Angot», y totas las mes notables del repertori francés modern.

COMPANIA DE BALL.

Primera bailarina del género extranjer, Signora Josefina Laurati.

Primera bailarina del género espanyol, senyoreta donya Maria Fuensanta.

Primer bailarí en abdos géneros, D. Eduard Torres.

Altras primeras bailarinas en abdos géneros, Donya Amalia Ortega.—Donya Carolina Cadenas.—Donya Magdalena Puig.

Cos de ball: 30 bailarinas; 12 bailarins; 24 figurants de abdos sexes y 36 noys.

Lo ball de gran espectáculo en tres quadros, composició del mestre Moragas, música del mestre Manent, ab decoracions y trajos del distingit pintor D. Francisco Soler y Rovirosa, titulat, «Erminda», alternará ab altres escullits entre 'ls del repertori del mestre coreogràfic D. Ricardo Moragas.

PREUS DIARIS.

	En Cont.	En desp.
Palcos plateas. Ptas.	16	15
Id. principals.	15	14
Id. de segon pis.	11	10
Id. proscenis de tercer.	8'50	7'50
Sillons ab entrada.	3'25	3
Llunetas de tercer pis.	2	1'75
Entrada general.	1	1

ABONO

S' obra per 60 funcions de nit que comensarán lo 28 dels corrents baix las condicions següents:

ABONO DIARI.

Palcos platea sens entrada.	540
Id. principals sens entrada.	504
Id. de segon pis y proscenis de tercer á preus convencionals.	117
Sillons de pati ab entrada.	68'25
Llunetas de tercer pis ab entrada.	68'25

ABONO A TORN PAR E IMPAR.

Palcos platea sens entrada.	293
Id. principals sens entrada.	253
Id. de segon pis y proscenis de tercer á preus convencionals.	63
Sillons de pati ab entrada.	37
Llunetas de tercer pis ab entrada.	37

NOTAS.

Lo despatx de abonos estará obert desde'l 19 al 28 dels corrents en la Contaduria entrant per

la primera porta del carrer del Arch del Teatr de 10 á 12 del dematí y de 3 á 6 de la tarde.

En l'acte de verificar l' abono, deurán los senyors Abonats satisfacer l' import del impost de guerra corresponent á sas localitats, ab arreglo á lo disposat en lo decret de 3 d' Octubre de 1873.

La Empresa se reserva al dret de dar algunas funcions extraordinarias y fora d' abono, aixís com d' aumentar lo preu diari de las localitats quan ho cregui oportú.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 57 d' abono, impar.—Per la tarde á las 3.—A 4 rals.—Crispino é la comare.—Per la nit, Favorita.—A las 8.—A 6 rals; quint pis, 4.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Desde 'l dia d' avuy y á las horas de costum, queda obert l' abono pera la temporada que comensará lo dia 23 del actual fins al dimars de Carnaval, baix las mateixas condicions del anterior segons se anuncia per cartells.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á dos quarts de quatre, El barberillo de Lavapiés y La voz pública.—A un ral y mitx.—A un quart de nou, Robinson y La voz pública.—A 2 rals.

Demá, gran benefici del públich ab El postillon de la Rioja y Pan y toros.

TEATRO ROMBA.—Funcions pera avuy, tarde, á las 3.—Entrada 12 quarts.—Lo drama en 3 actes, Sancho Garcia y la pessa, R. Y. F.—Nit, lo drama catalá en 3 actes, Lo Rector de Vallfogona y lo monólech, 505.—Entrada 2 rals.—A las 8.

Lo dilluns, 13 Representació de la comedia en 3 actes Lo dir de la gent.—Se despatxa en contaduria.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy extraordinaria funció popular y magnífic drama de costums en 4 actes, El pueblo y la aristocracia; la preciosa joya del teatro espanyol en vuit quadros, La vida es sueño y la tan celebrada comedia, Las cansons de la forna.

TEATRO DE NOVELTATS.—Avuy.—Sarsuela.—Entrada 2 rals.—Tarde, á dos quarts de quatre.—Los set pecats capitals, en 4 actes.—Nit, á dos quarts de nou.—El diablo en el poder, en 3 actes y Un caballero particular en 1 acte.

TEATRO ESPANYOL.—Funció pera avuy, tarde, á las 3.—A 12 quarts.—Ultima de tarde del grandió drama en 8 actes, El Hijo de la noche, posat en escena ab un grandió buch.—Nit, á benefici dels alumbradors, lo drama, El hijo de la noche.—Entrada 2 rals.—Hi haurá safata.—A las 8.

BON RETIRO.—Avuy per la tarde, estreno de la magia en 4 actes, Flama ó la hija del fuego.—Entrada un ral y mitx.

SKATIN RING en lo teatro del Bon Retiro.—De 2 á 5 y de 8 á 11 sessió de patins.—Entrada 2 PARTICULARS

TIRSO DE MOLINA.—Teatro del Olimpo.—A las 8.—La nova comedia en 3 actes, ¡Lo que vale el talento! y la comedia catalana, Cura de moro.

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blancs 3.

Empréstit Provincial

En lo despatx del Corredor Colegiat don Anicet Espinach s' admeten suscripcions.

Se compran cupons de totas classes, vensuts y á vence.—Baixada de Sant Miquel, i entressuelo.

NO COMPREU

ni encarregu cromos pera felicitar, sense passar per la Litografia d' en Riera, carrer Ample, 15.

L' AGUILA

Gran basar de robas fetas y á mida.—Acabatlo inmens surtit pera la próxima temporada d' hivern, tant pera sas casas de Madrit, Cádiz y Sevilla com per aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s' emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los Senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y y bonich que 's construeix en lo pays y en l' extranger. Los preus moderats, com pedrá véures en la nota de preus insertada en lo lloch corresponent.

Plassa Real 13.—Los preus moderats.

VENEREO

Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors estrenyiments; l' venero, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé abaqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vejis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume 1.

50 TAPINERÍA 50

LA LUCIA

Fábrica de cotillas.

HERPES

sarna, escrofulas y demás humors, aixís interns com externs. No descuydar que l' Rop antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vejis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmàcia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

AVIS ALS SENYORS propietaris

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitjin fer empapejar, trobarán un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pesa endevant.—Se reben encàrrechs pera portar los monstuaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

LA UNIVERSAL

Gran basar de sastreria, robas festasy á mida; carrer Nou, núm. 10 botiga. Grandiós y variat assortit de trajos última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acreditat dit establiment.—Trajo complet de 6jy 112 duros fins á 15.—Local y géneros del país y extranjers separat pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga.

CUCHS

Lo mellor específich pera destruirlos rápidamente, es lo Lombricido Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estranjeras. Es sumament agradable, fá tenir gana, regenera y fortaleix á las criaturas.

Deposit Central, Dr. Foruera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

GRAN FABRICA CATALANA de Joseph Tutau, de banos parayguas y som brillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph número 30, devant de la Virreina.

MATEMÁTICAS

ARCHS DE JUNQUERAS, 7 primer.

EVA

Estudi social per E. Rodriguez Solís. Acaba de publicarse ab un éxit extraordinari aquesta importantissima obra.—Duas pessetas 6, Pi, 6, y en totas las llibrerías.

GANGA.

Se ven per 60 duros un molí de fabricar xocolate, de quatre currons junt ab tots sos accessoris per posarlo desseguida en marxa. Donarán rahó en lo despatx de Joseph Tonijuan, carretera Creu Cuberta, devant de la font, cantonada al carrer de Floridablanca

MALALTÍAS

de la pell y el estó mach, (herpes, sífilis, venero y tumors frets). Curació segura per un distingit metje.—Consultas de 1 á 3, carrer de Sant Pau, 30, segon; de 4 á 6, Gignás, 5 y Ataulfo, 21, Farmacia.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

GABINET MÉDIC-H QUIRÚRGICH

Del Doctor Frederich Castells

ESCUDILLERS, 20, 2.º

Horas de consulta.—De 11 á 2 y de 6 á 8.

Llibres pera guilandos. Gran colección d' obras morals pera la infancia y pera la juventut, económicas y de luxo, ab preciosas encuadernacions pera regalos. Se ven en en la llibrería de'n Lopez, Rambla del Centro, 20.

ÚNICA CASA

de

FRANCISCO ARQUIMBAU

Passatge del Crèdit, 1 y 3, entres.º

GRANS MAGATSEMS de articles pera la confecció.

PREUS MOLT REDUHITS.

BOTIGA

per llogar. Fa cantonada, te bona habitació, ssterranis, molta aigua y molta llum. Carrer de Rosal y Vila y Vilá.

Secció d' economia

DOMÈSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterías.—Mercat del demati.—Assortit de llagostins que 's venian á 5 rals y mitx la tersa; calamarsos y congra á 5; llus de palangra á pesseta y 'l petit de 20 á 24 quartos; llubarro y llagosta á 26; molls y lluernas á 22; castanyola á 18; boga y saitó á 14; sardina á 12 y pops á 8.

Mercat de la tarde.—Assortiment com 'l demati y regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció de Noticias

BARCELONA

Altre cop lo marqués de Rays.—Sobre aquest célebre personatge traduhim de nostre estimat colega *El Diluvio* la següent gacetilla:

«Ja tenim altra vegada al Marqués de Rays en campanya. Ahir tarde arribá á aquest port procedent del Havre ab vuit dias de navegació 'l vapor *Nouvelle Bretagne*, conduhint de quaranta á cinquanta passatjers que van á Port-Breton per compte de la empresa catòlica, apostòlica, romana, colonisadora. Lo personal se compon d' alguns joves francesos que de bona fé creuhen que van á un país de condicions regulars, ahont ha de serlis fácil fer certa fortuna. Lo resto son italians pobres que esperan millorar sa sort.

Aquest vapor permaneixera una temporada en nostre port pera carregar com un centenar de espanyols, que 's creu accedirán á embarcarse pera Port-Breton.

¡Pobres! ¡Quin desengany mes terrible 'ls hi espera! ¡Cóm plorarán son engany y las ilusions de que son víctimas! Y allavoras será tarde.

Ni la forsa de la juventut que 'ls assisteix ha de servirlos de cap profit pera lluytar ab los extremats rigors del clima abrasador de la isla.

Lo Marqués de Rays y sos agents han donat ara en la idéa de cambiar lo nom á sa nova ínsula Barataria y la anomenan *Nova Bretanya*. Será sens dupte pera no recordar lo nom de *Port-Breton* que ja está desacreditat y espanta als expedicionaris que 's buscan.

Perque en vritat, allí no hi ha esperansas de trovar mes que enemichs en lo clima y en los bárbaros moradors de la isla. Uns y altres han de fer una guerra cruel y sens tregua als expedicionaris. Las enfermetats han de acabar ab la salut dels europeos que allí emigrin, y 'ls naturals del país han de defensar á punta de llansa 'ls terrenos que la *Empresa catòlica, apostòlica, romana, colonisadora* 'ls haurá de treurer pera donarlos als emigrants que 'ls comprin á 4 duros la hectárea.

Lo vapor ve ple d' armas y porta mes de 2.000 kilógrams de pólvora. Lliguin caps nostres lectors y vegin si es ó no cert que 'ls pobres expedicionaris van á conquistar los terrenos que 'ls cobra la *Empresa catòlica, apostòlica, romana, colonisadora* com si 'ls hi garantís sa quieta y pacífica possessió. Mes clar: la Empresa tindrà 'ls quartos y 'ls compradors los terrenos si 'l clima y 'ls naturals del país los hi permeten defensarlos.

Lo Marqués de Rays arribará á aquesta ciutat lo dimecres próxim, y allavoras ja cuidar de accontentar als expedicionaris que no tenen motius pera estar molt satisfets de la petita travesía del Havre á n' aquest port, puig dels vuit dias que la navegació ha durat, los expedicionaris n' han tingut de passar cinch sens menjar pa. ¿No es vritat que aquest dato ja es una garantía de lo que poden espe-

rar aquells infelissos emigrants en la llarguísima travesia á Port-Breton? Calcúlintho aquells de nostres paisans que encare esperan en las promesas del Marqués.

Nosaltres que sabem l' encárrech que 'l ministeri té fet als governadors de las provincias, excitém lo cel del senyor Perez Cosío. pera evitar las desgracias que van á tocar aquells espanyols que, seduhts per las enganyosas ilusions que propala la *Empresa católica, apostólica, romana, colonisadora*, segur de que prestará un servey á la humanitat y al govern.

La expedició sortirá baix la bandera *iliberiana* que es una nacionalitat que no está reconeguda.»

Mes delegats pe'l «Congrés de Jurisconsults».—Per Lleyda han obtingut aquest honrós cárrech, don Frederich Renyé y Viladot y don Ignasi Peyró, abdos *fuerristas*.

També han obtingut igual nomenament per los respectius Jutjats que á continuació s' expressan los senyors següents:

Per Arenys: don Rafel Vives y don Rossendo Llobet.

Per Figueras; don Narcis Fages de Romá y don Anton Pau y Ordinas.

Per Santa Coloma de Farnés, don Joan Batista Oriols y don Ramon Font y Vinyals.

Per lo Jutjat de Tortosa, ademés del senyor Foguet del qual habém ja donat compte, ho ha sigut don Joan Balaguer.

Ajust.—Pera formar part de la companyia castellana del teatro Romea, ha sigut ajustada la dama jove senyoreta Bernal.

Robo.—Avans d'ahir á la nit va ser saquejada una rellotgeria instalada en un portal del carrer de la Tapineria, emportantse los lladres molts rellotjes y altres objectes de valor. A instancias del amo del establiment han sigut presos dos subjectes que disputaren ab ell, 'ls quals segons son parer, son presumptos autors del robo.

Sedució.—Seduhida ab falsas promesas per una *senyora*, una noya de deu anys que duya un parell de botinas novas entrá ahir dematí á la iglesia de Sant Jaume, y allí la mateixa *senyora*, distretament, se li emportá las botinas en qüestió. La pobra noya quant s' adoná del fet, surtí al carrer plorant amargament sa desgracia. Un grupo numerós comentaba 'l fet mostrantse indignat contra l'autora del robo.

Llissenciat.—Ha rebut en aquesta Universitat lo grau de llissenciat en la Facultat de Farmacia, don Eussebi Gassol y Torrents, natural de Badalona provincia de Barcelona.

Furt.—Ahir al matí entre deu y onze desaparegé una minyona de servey ab cuberts y un cutxaron de plata per valor d'uns 50 duros, de casa lo conegut Catedrático del Institut de segona ensenyansa d'aquesta provincia don Carlos Castroverde.

La tal minyona se diu Maria, d'uns 34 anys y es filla de Sant Cugat.

Funció de benefici.—Pera verificarse demá en lo teatro Principal, s' ha organiat una funció á benefici del popular poeta castellá don Joseph Zorrilla, en la qual s' hi llegirá alguna composició inédita de dit senyor.

Millora.—Sembla qu' está fora de pe-

rill de la ferida rebuda dias arrera lo conegut cafeter *Josepet de Sans*.

Nova casa de Assilo.—La Junta directiva de la germandat de cegos está treballant per fundar en Barcelona una casa de Assilo pera 'ls cegos pobres. Ha sigut nomenat president de la comissió iniciadora lo senyor Reis.

Reunió de mestres.—Una comissió de mestres de primera ensenyansa convoca á tots los demés de la provincia de Barcelona á una reunió que tindrà lloch lo dia 27 á las deu del dematí en lo carrer del Hospital número 97 pis primer. L' objecte de la reunió es per tractar de la instalació de un Centro general de mestres de primera ensenyansa.

Un nou periódich.—Dintre poch se publicarà en Barcelona un nou periódich, titulat *El Gobierno*, qual prospecte habem rebut. Li retorném lo saludo que dirigeix á la premsa, y extranyém que ja desde lo número prospecte manifesti que no 's proposa «renyir batallas ni entaular polémicas en pro ni en contra de determinadas solucions y principis, per creure que ha passat ja 'l temps de las discussions.» Y ho extranyém ab tanta mes rahó, en quant demostraria ab aquestas paraulas que no te prou confiansa en las solucions que patrocina ni en los principis que puga tenir la redacció, si aquell propósit fos irrevocable Un periódich polítich com será *El Gobierno* surt á la llum pública per defensar determinats principis polítichs y determinadas solucions als variats problemas que cada dia's presentan. Y per defensarlos, precis se fa ab molta frecuencia, renyir batallas ab los partits contraris, ab los que defensant diversas solucions ataquen las que ell defensi.

Se funda entre otras cosas, al adoptar aquest criteri, en que «l país necessita dedicar tots sos esforços en prosseguir la comensada tarea de la seva reconstitució moral y material.» Si lo que 'l partit conservador fa desde sis anys á n' aquesta part, es reconstituhir moral y materialment lo país, no sabem pas lo que será desorganisar un país. Jamay s' habia observat tanta desmoralisació en las oficinas; jamay s' habia comés ab tanta regularitat irregularitats com las d' avuy; jamay la lley habia arribat á ser tant la lley del embut, com ho es actualment; jamay cap govern se habia cuidat tant de viure y habia olvidat tan los interessos generals com ara. Y ¿d' aixó s'en diu reconstituhir un país?

Ab aquestas paraulas nos diu ben clar que será un órgano del partit que governa; faltaba un periódich que 's cuidés de defensar la situació Cánovas, y *El Gobierno* será aqueix periódich. De tots modos, ben vingut sia.

Ferro-carril de Valls á Vilanova y Barcelona.—En lo corresponent lloch d' aquest número, anuncia la Companyia del ferro-carril de Valls á Vilanova y Barcelona lo pago dels interessos del semestre que venen en 31 del corrent mes á cambi del cupó número 2 de sas accions.

Conflicte en l' Hospital.—A causa de no haberhi llits vacants en las salas del Hospital de Santa Creu, tres desgraciadas donas d' aquestas que 's dedican á fomentar la immoralitat, han tingut de quedar per espay de tres ó quatre dias

privadas de tota classe de socorros médech y sense aliments, estant, segons tenim entés, en un estat deplorable.

Reclamacions.—Suscrita per 42 concurrents al quin pis del teatro del Liceo, hem rebut una atenta carta en la que se 'ns demana que fem públich son desitx de que la empresa d' aquell teatro obri lo despatx d'entradas per lo citat pis, algunas horas avans de la funció, puig fentho aixis s' evitarien molts confusions, empentas y trepitxadas que 's reben particularment en las nits d' ópera.

Desitxariam que la empresa atengués aquesta reclamació.

«La voz pública.»—En gran manera ha cridat l' atenció aquesta revista satírica en lo teatro del Circo.

En pochos dias s' ha representat quinze vegadas, essent sempre molt aplaudida y l' Empresa del mencionat teatro la anuncia per avuy en vista de que lo diumenje passat foren despatxadas totas las localitats. Demá no 's podrá repetir pera donar lloch al debut de la nova tiple senyoreta Baqué y á la única representació de *Pan y Toros* que deu representarse en la funció extraordinaria á benefici del públich.

Novetats.—Avuy se torna á cantar en Novetats la sarsuela d'espectacle «Los set pecats capitals,» puig l' Empresa que tenia destinada altra obra, en vista del éxit que ha obtingut, ha cregut oportú repetirla altra vegada; y per la nit tindrà lloch lo desempenyo de «El diablo en el poder,» que tan ben rebuda es per lo públich.

Captura.—Sobre las quatre y mitxa de ahir tarde se reuní una gran munió de gent frente la casa número 9 de la Rambla del Mítx. Averiguat lo cas, resultá ser que dos subjectes intentavan, segons sembla, y baix lo pretext de demanar caritat, robar lo segon pis de la mencionada casa y que un d'aquells fou capturat per los Inspectors d' ordre públich senyors Freixa y Obiergo y conduhit al Govern civil. Fou capturat en lo moment de escaparse de la persecució de aquells, amagantse al terrat de la mateixa casa.

Noys aprofitats.—Tres noys s' introduhiren ahir furtivament en una botiga del carrer de Ludovico Pio, y van apoderarse de trentadós mocadors de llana dels que usen las senyoras p' el coll. Observat lo fet pe 'ls amos de la botiga dongueren la veu d' alerta posant als tres lladregots en precipitada fugida, mes compareguenthi los municipals lograren apoderarse d' un d' ells y 'l van portar á l' Arcaldía.

Ateneo Barcelonés.—Demá di-lluns, á las 8 y mitxa de la nit, se reunirá la Secció de literatura, historia y antiqüetats del «Ateneo Barcelonés,» inaugurant la discussió del tema proposa per la mateixa que versa sobre la *La influencia de la literatura en el desarrollo política de un pueblo*.

CATALUNYA

Port-Bou, 16.—Alguns propietaris y accionistas del ferro-carril del Ampurdá treballan activament pera conseguir que la referida via se prolongui fins á la Junquera. Es una millora que desitxém que 's conseguexi

per los inmensos beneficis que produhiria al país.

Vilajuiga, 16.—En la casa de camp coneguda ab lo nom de *Mont Perdut*, succehí l'altre dia una sensible desgracia. Lo masover que l'habita habia arreconat á la paret una escopeta carregada per utilitzarla en la cassa després de dinar, quant als pochos moments passant per allí un fill seu de dos anys s'hi entrebanca, la feu caurer á terra y ab lo cop va dispararse, tocant la bala al peu del citat masover. Va ser de tal gravetat la ferida que tingueren d'amputarli la cama per evitar pitxors resultats.

Constantí, 16.—Ha sorprés en extrém á tota la població la última disposició dictada per lo nostre arcalde, la qual prohibeix absolutament á tots los viticultors d'aquest terme municipal que verifiquin cap plantació de ceps ó de qualsevol altre classe d'arbres, sense donar coneixement oficial de sa procedencia. Las novas plantacions serán anotadas en lo registro agrícola de la secretaria del ajuntament.

San Sadurn de Noya, 17.—Atenent á la gran propagació de la plaga filoxérica que s'observa en moltes poblacions de Catalunya, alguns viticultors d'aquest poble tractan de cambiar son cultiu per altre que produheixi mes. Per aquest objecte alguns han fet ja plantacions de safrá en lo terreno de las viñas.

Vilanova y Geltrú, 17.—Per fi després de tantas reclamacions inútils, s'ha dictat una disposició encaminada á extirpar lo funest vici del joch que está extés en los nostres cafés y cassinos. Molts establiments públics d'aquesta vila han rebut terminants ordres prohibintlos lo joch: sols falta que's compleixin, pera que puguin evitarse las funestas conseqüencias que causa.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

Ateneo Lliure de Catalunya.

Lo dimecres á la nit continuá en aquesta corporació la discussió sobre l'enllás dels camins de ferro de Barcelona.

Després de llegida l'acta de la sessió anterior per lo senyor secretari, usá de la paraula lo senyor don Agustí Pujol. Comensá protestant de que lo seu interés particular no li faria defensar cap solució que s'oposés al interés general de la ciutat, puig que creya que aquest está molt per sobre del primer.

Entrant ja en materia, manifestá l'orador que la qüestió, mes que local, era una qüestió europea, puig que de un cap al altre de Europa sols estava interrompuda la línia per un parell de kilòmetres, en nostra ciutat. Digué que aquí, com succehí á Saragossa quan se tractaba de unir las vías d'aquella ciutat, podria ser que la misera qüestió de interessos particulars privés la formació de la gran red catalana, que reportaria inmensas ventatjas per la nostra comarca; anyadí que si's trigaba gaire aixó fora irrealizable, per que la companyia francesa que ha adquirit la línia del Nort, acaparará molt aviat tot lo moviment.

Tres, digué, son los projectes d'enllás dels camins de ferro de Barcelona; lo del senyor Cerdá, lo mes perfecte sens dubte, segons parer del senyor Pujol; lo de la companyia del camí de ferro de Fransa, que atacá negantli lo pretengut dret adquirit per ella. Digué que no atacaba lo projecte de enllás pe'ls carrers d'Aragó y Marina, sino á que aquest se volgués fer per medi d'un pas á nivell y no com projecta lo senyor Cerdá, habenthi afortunadament altres solucions que no trossejan, com lo pas á nivell, la mes hermosa sona del nostre Ensanxe. No es lo pitjor lo destrossar quaranta carrers de la ciutat nova y'ls mes bonichs pas seigs, no es lo pitjor lo perill dels viandants que atravessin aquestos carrers, lo que mes s'

oposa a aquest pas á nivell es l'haber de crubar tres altres líneas de gran tráfic y alguns gran-vias. Lo tercer projecte del senyor Jordá ó sigui l'unió passant pe'l port, tampoch pot alegar cap dret superior al de qualsevol altre projecte pero obvía la major part de las dificultats; no causa 'ls perjudicis del anterior; constituheix una bellesa artística per Barcelona, ab la que podria compendre's, al entrar en aquesta ciutat, que te gran amor al treball al mateix temps que gran amor á las Bellas Arts; refutá un per un los arguments que emplean los contraris al viaducte; á altres no hi contestá per no créurels serios.

Lo treball del senyor Pujol, aplaudit diferents vegadas per la profunditat d'idees agermanada ab la bellesa de la forma, tendí principalment á demostrar la impossibilitat de fer l'enllás per lo carrer de Aragón, del modo com se projecta y exposar las ventatjas del enllás per medi del viaducte. Molts foren los que felicitaron al orador, al terminar lo seu discurs. Nosaltres, prescindint del nostre criteri particular en aquesta qüestió, felicitem també al senyor Pujol per lo treball, que revelá un exacte coneixement del assumpto.

La Renaixensa.—Hem rebut lo número 23 corresponent al any X de la revista catalana *La Renaixensa*, qual número conté treballs en prosa y vers dels senyors Barallat, Riera y Bertran, Navarro y altres.

Memoria de la Casa de Caritat.—La Junta de Govern de la Casa de Caritat ha publicat elegantment impresa una *Memoria* sobre las reformas, régimen y estat de la citada casa desde 'l mes de Setembre de 1878 fins á 30 de Juny de 1880.

Cent faulas.—Lo escriptor catalanista don Joaquim Riera y Bertran ha publicat en un elegant tomet de duas centas páginas, bastant ben impresas en la imprenta de *La Renaixensa* una colecció de faulas originals y en vers, ab lo títol precedent.

L'importancia del llibre mereix que'ns ne ocupem detingudament, lo qual farém en un dels próxims números.

Los animales pintados por si mismos.—Continúa rebent un extraordinari éxit aquesta obra que publica la coneguda casa editorial de don Celestí Verdguer. Los últims quaderns que hem rebut son los corresponents als números 33, 34 y 35, los quals ademés de son text interessant contenen tres magnífichs cromos.

Societat barcelonesa de amichs de la Instrucció.—Aquesta societat celebrarà sessió general ordinaria lo dia 18 dels corrents á cos quarts de nou de la nit en lo «Institut de Foment del treball nacional.»

Biblioteca Enciclopédica Popular Ilustrada.—S'ha publicat lo volúm 34 d'aquesta biblioteca que publica en Madrid don Gregori Estrada. Dit volúm es un «Manual de Mineralogia» aplicada á la agricultura y á la industria, escrit per don Joan Muñoz y Madariaga, y es de gran utilitat per las classes populars que's dedican á aquest ram de la ciencia.

—Totas las obras y periódichs citats en aquesta secció poden obtenirse ab la major facilitat dirigintse á Teixidó y Parera, 6, Pi, 6, Barcelona.

Secció de Fondo

PROBLEMAS GRAVÍSSIMS.

Ho son los que tenim avuy á l'ordre del dia en Catalunya; tan graves com pot ser no n'hi ha d'altres que ho siguin mes.

Per un costat, un Ajuntament que no representa la opinió pública, s'proposa portar á cap una reforma de Barcelona, que pot produhir grans perjudicis á tota

la propietat urbana. Per altre costat, se tracta de fer desapareixer 'l nostre dret, al que debem en gran part l'estat relativament próspero de la nostra comarca.

En varias ocasions hem donat la nostra opinió sobre lo projecte-negoci del senyor Baixeras. Si arriba á ser aprobat, totas las casas de Barcelona, ó gran part d'ellas, quedarán subjectas á una amensassa constant; gran part d'ellas, per consegüent, quedarán subjectas á un desmérit y disminució de preu, puig que 'ls alcansará directa ó indirectament lo projecte.

Y lo pitxor del cas, es que 'ns sembla que 'l joch que's juga pot descobrirlo lo mes ignocent. Lo projecte s'ha fet molt grandió y resultarà irrealizable, per lo que no fora estrany que sols se fes lo fécil y's deixés de fer lo difícil; no fora estrany que després d'obertas las duas ó tres vías que foran un bon negoci per lo empresari, deixessin d'obrirse las demés que no fossin tal negoci. No ifora estrany donchs que volgués ferse lo contrari de aquell adaji, y que *l que's menjés la carn no rosegués los ossos.*

Lo projecte de Reforma no sols amensassa á la propietat territorial, sino també, y d'una manera molt mes terrible, á la industrial. La Lley d'expropiació forosa que es l'ánima del negoci Baixeras y companyia, no concedeix cap dret als amos d'establiments, botigas ó industrias.

Si grave es lo problema de la Reforma de Barcelona, mes grave es encara lo projecte d'unificació de Códichs. Si aquest arriba á portarse á terme, tindrem que 'l dret castellá s'imposará al catalá, fentlo desapareixer d'una vegada.

Per fortuna sembla que á última hora 'ns volem despertar, y fer esforços pera conjurar los perills que 'ns amenassan. Per un costat lo «Congrés de Jurisconsults» fentse eco de lo que han dit la majoria de las corporacions y reunions tingudas en Catalunya, fa concebir la esperansa de que defensará enérgicament lo nostre dret amenassat. Per altra part, la opinió pública comensa á manifestarse vigorosa en contra de tot lo que sigui protegir negocis en detriment de tota la ciutat.

Esperém, donchs, que Catalunya's portará d'una manera digna d'ella mateixa en defensa de las amenassas que inclouhen los dos gravíssims problemas que están avuy á la ordre del dia.

L' AMICH DE CADA FESTA.

L' EXCURSIONISME

Tanta importancia van adquirint en la nostra terra las Associacions d'Excursions, que creyém convenient ocuparnos d'ellas. Res porta lo Progrés y la vida tant com lo moviment, y las Associacions de que 'ns ocupem tenen lo moures per ideal y norma de conducta. Per aixó es que veyém ab interés tot lo que á ellas se refereix.

Nos impulsa á fer aquestas consideracions, la lectura que acabém de fer del últim «Butlléti mensual de la Associació d'Excursions Catalana.» En ell hi trovem la ressenya de la sessió que la Associació va dedicar al «Congrés Catalanista,» lo dia 26 d'Octubre prop passat, y no podem resistir al desitx de dar á coneixe

als nostres lectors lo discurs ó paraules pronunciades en tal vetllada per lo digníssim President de la Corporació, lo nostra amich don Ramon Arabía. En ellas pinta de má mestra las tendencias y naturalesa de unas societats, que ab lo nom de «Cluns alpins» tant de bé han fet en Suissa, en Italia, en Austria y en Fransa, y que ab lo de «Associacions d'excursions» tant han contribuít en la nostra terra á dar un nou giro al catalanisme. Lo discurs del Sr. Arabía, es lo següent:

«Senyors: al iniciarse la idea del «Congrés Catalanista», acordá nostra Associació ruinar-se un dia y, sens preparació de cap mena, mostrarse devant d'ell en lo exercici habitual de sa activitat, com si, per dirho aixís, se la sorprengués *infraganti* en un de tants actes en que s' dedica á sos treballs.

«De aquí aquesta vetllada, que mes que un obsequi, es una exposició per nostra part, un estudi per la vostra. Aixó explica sa relativa falta de amenitat y sa total carencia de poesia, com també la indole y varietat dels treballs llegits y presentats. Memorias: unas, de senzilla exposició, ab tota la cruheza d un itinerari, com la meva; otras, ab tot lo entusiasme de un cor jove é impresionable, com la del Sr. Rusiñol; unas, exclusivament científicas, enclohent en pocas ratllas preciosos datos, com la del Sr. Vayreda; otras, en que la ciencia se despulla de son espinós envoltori y s' fa amable y atractiva, com la del Sr. Gomis. Dibujos: desde 'ls de impressió fets á corre-cuyta, pero ab gran justesa, del Sr. Baixeras, fins als treballats reposadament ab ver amor d' artista, del esmentat Sr. Rusiñol, y fotografías, com las preciosas del Monestir de Ripoll, tant estimat de l' Associació, del Reputat Sr. Sala. Los cálculs de altituts del Montseny, deguts al Sr. Montserrat y Archs, als quals he fet referencia en ma memoria; las colleccions de plantas, minerals, rocas, fósils, monedas, antigüetats y altres interessants objectes, que, acabada la vetllada, podreu veurer en nostre Museo, fruyt de nostras excursions ó del desprendiment may prou alabat de nostres consocios ó de personas estranyas á l' Associació; tot aixó vos senyala altres tants objectius de sa múltiple activitat y otras tantas manifestacions de son catalanisme.

«Es aquest essencialment práctic; nostra divisa es l' *agere non loqui*: per aixó, fugint de tot quant avuy podria separarnos en lo camp catalanista; prescindint, com imperativament prescriu nostre Reglament, de tota idea política y religiosa, habém escullit un camp neutral, pera tothom simpátich, pera ningú repulsiu, y fem ó aspirém á fer tot alló que no podrá menos tothom de reconeixer bó, útil y laudable.

«La transcendencia de las asociaciones d' excursions no es pas encara prou coneguda: ¡quants y quants hi ha, senyors, que s' crehuen encara que tot se reduheix á lo que vulgarment s' en diu, y dispensen l' expressió, *fer una arrossada!* Y no obstant, mireu si pot haberhi res més important y que major bé pugua produhir moral y material.

«Físicament: lo exercici, lo matinejar, lo respirar l' aire pur y embalsamat del camp y de las montanyas, lo arrencar al jovent de tants centres de dissipació y fins de inútil passatemps, com existeixen en las grans ciutats; moralment: la contemplació de la naturalesa, tant hermosa y tant gran; lo estudi tant variat de la terra en que habém nascut y dels monuments que 'ns llegaren nostres antepassats; lo ensenyar ab nostre exemple á respectarlos, á conservarlos, á estimarlos; la germanó qu' entre nosaltres existeix puig aquí no s' miran classes, categorías ni fortunas; lo cambi de ideas y relacions, mútuament profitosas, entre la gent de la ciutat, portadora dels avensos científics, y la de la montanya, depositaria de la tradició venerable: la emulació que s' desperta entre 'ls associats; lo au-

ment de coneixements que resulta pera tots dels treballs especialistas de cada hù; la conciencia de una noble tasca y lo propòsit de un indiscutible bé; diguéme, senyors, ¡hi pot haber res més sá, més bonich, més civilisador, més transcendental?

«Estimém nostra terra: per aixó la estudiém y per aixó la volém fer coneixer; nostre catalanisme comensa per millorarnos á nosaltres física, moral é intelectualment; nostra aspiració es que igual millora cápiga á Catalunya. En lo Congrés se parla avuy de tendencias del Catalanisme; la nostra es aquesta y habém cregut convenient exposarvosla com á dato pera apreciar justament lo que sóm.

«Senyors: lo Congrés será lo que s' vulga, pero es una gran idea, y á la idea honrém; honrats quedém nosaltres de vostra asistencia y per ella vos doném las gracias. He dit.»

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 17 de Deseembre.

Ahir sigué un bon dia. La polissia practicá alguns registres y va lograr descubrir *nada menos* que tres fábricas de moneda falsa; no eran de gran importancia pero son una prova suficiente pera manifestar los recursos á que han d' acudir molts pera guanyarse la vida, perque no altra cosa manifesta lo fet de que un ó alguns homes, pobres completament, se posin á fer unas quantas monedas, que per son escás número y per la falta de medis, sembla evident que sols se destinaban al objecte de satisfacer sas necessitats.

Al pas que aném la majoria dels espanyols, esceptuant los que cobran del pressupost, tindrán d' acudir á alguns medis semblants si es que volen viure sense emigrar d' Espanya, y aixís comensarán á perdre la vergonya, á crearse hábits de droperia y á contribuir á la corrupció social. Aquesta pobra gent trovan exemples que imitar en tants petardistas, estafadors, falsificadors y lladres de tota mena com los que aquí viuhén y medran baix la capa de caballers. Quant s' improvisan fortunas escandalosas á la sombra de la autoritat, lo estrany fora que la crónica dels crims no sigúes tant estensa y numerosa com es en la actualitat. Aquí s' coneix á un personatge de grans pretensions y ab fums aristocrátichs que en cinch anys ha passat de la ruina, sent objecte de quatre ó cinch execucions en los Jutjats de Madrid, á rich potentat que fa construirse casas de setanta á vuitanta mil duros de cost. S'en coneixen d' altres que en lo mateix temps s' han fet richs, y si no edifican casas ni palaus, viuhén en ells y s' passejan en cotxe y menjan en luxosas fondas de sis ó vuit duros lo cubert; y no sols aixó, sino que posseheixen *queridas* que sostenen un luxo y despilfarro igual. Vist aixó ¿qué ha de succehir? ¿Si 'l prior d' un convent juga á las cartas, qué han de fer los frares y qué han de fer principalment los llechs?

L' embrás de donya Cristina li impileix que s' en vagi á Sevilla ab don Alfons. Sembla que aquest tampoch farà la visita projectada á son oncle lo duch de Montpensier.

Lo Consell d' ahir no tingué importancia general. Los ministros, presidits per don Alfons, discutiren sobre 'ls punts principals que ha de abarcar lo discurs de la corona al obrirse las Corts. He sentit dir que en ell se farà alguna significativa indicació al parlar de la política internacional. En Cos-Gayon en lo mateix Consell, va insistir en la necessitat de introduhir grans economías en los pressupostos y procurar augment en los ingressos. Si aixó s' efectúa lo resultat será aumentar las contribucions en alguns rams, pero de segur no veurém realisar cap economía á no ser en las pllassas de escribents y porters; perque tots los ministros diuhén que en son respectiu departament no pot reduhirse 'l personal,

puig á son entendre encara es poch y mal retribuhit.

Ahir ab motiu del aniversari de la mort del general Lagunero se celebraren exequias en Sant Isidro; assistinhi molts polítichs civils y militars perteneixens á la democracia.

En Cánovas intenta fer una nova fornada de senadors vitalicis, prenent afalagar ab ella á alguns prohoms del fusionisme. Los constitucionals no semblan estar disposats á aceptar, pero ¿qué menos podrian fer si se 'ls proposés? ¿Qué menos mereixen en Moreno Benitez y l' Abascal?

Un periódich diu que aquest assumpto es molt grave y que haurá de discutirlo 'l Directori.—X. de X.

Paris, 16 de Deseembre.

La proximitat de las eleccions municipals ha excitat vivament l' esperit públich de la Fransa. En la inmensa majoria de *communes* lo partit republicá s' organisa, forma comités, prepara llistas y esculleix los homens que creu mes aptes pera dirigir la administració comunal y demés condicions democráticas pera portar al Senat en las eleccions senatorials del 82 lo major número de republicans afectes y didicits. Lo partit legitimista ab tots los seus matissos procura infundir en los seus partidaris lo valor de que careixen los mateixos jefes; puig gastaren todas sas forsas en la batalla que vulgueren sostenir al portarse á execució 'l decret de Mars. Lo poble contemplaba ab la major indiferencia la comedia representada per frares, congreganistas, polítichs, beatas, etc., comprenent en son sentit práctic que tot quant feyan en aquells moments no servia sino pera ridiculisar lo mateix que volian defensar. Y lo que feren allavoras los ultramontans, portará conseqüencias en l' afany que s' donará 'l poble per derrotar definitivament als partits enemichs de la República.

Las discussions de la Cámara respecte á la ensenyansa primera tornarán á portar al debat la qüestió de la secularisació de la mateixa. Lo que ab mes rencor ataca aquesta secularisació es lo partit ultramontá, que no vol permetre que deixi d' ensenyarse la religió en las escolars: preten ser ell sol lo qui te dret á que s' ensenyi la seva religió als noys que concorrin á la escola pública y passen per alt los drets dels protestants, dels jueus, del racionalistas y dels que no 'n professan cap. En la Cámara ha contestat á n' aquestas pretensions lo diputat, M. Foson, manifestant que una simple abstenció en materias religiosas no pot ferir la llibertat de conciencia de cap católich, com tampoch la de cap protestant ni la de cap llibre-pensador. Aquestos últims podrian queixarse també de que no s' ensenyin las doctrinas que 'ls hi semblin mes exactas en materia de religió. Pero l' Estat deu quedar absolutament neutral en assumptos religiosos; ni s' ha de cuidar de si existeix ó no existeix l' ánima, ni com deu adorarse á Deu; no deu negar ni afirmar la necessitat de religió. Deu desterrarse de la escola lo mateix la ensenyansa de la religió y de la irreligió.

S' ha reunit baix la presidencia d' en Juli Simon la comissió senatorial que entent en la reforma judicial. M. Herold que ha presentat un contra-projecte ha sigut lo qui ha comensat enrahonant en pro de la inamovilitat dels magistrats. Pero, no creu que sia la inamovilitat la única garantia que s' deu buscar; deu també procurarse donar als magistrats mes estabilitat, acabant ab la llaga del desitx fundat en lo tractament que se 'ls hi dona. M. Herold demana, en conseqüencia, que s' augmenti l' haber dels jutjes, reduhintse al mateix temps son número. La discussió ha versat sobre 'l número de tribunals que deuen suprimirse.

De resultas de las qüestions promogudas entre Rochefort y Reinach, director del *Voltaire*, aquest que s' habia negat á batres ab

lo primer, ha enviat testimonis á M. Rogat, redactor del *Pays*, periódich bonapartista.

La comissió del pressupost ha adoptat tres esmenes presentadas per M. Rouvier, demanant crèdits suplementaris, sent un d' aquests relatiu á la pensió civil que s' entregarà á la familia real de Tasti en cambi de la renúncia del seu dret de soberania.—X.

Lisboa 15 de Desembre.

La noticia política qu' en l' actualitat ocupa mes l' atenció dels periodistas es lo viatge del senyor ministre d' Obras públicas á las provincias del sur. Acompanyat de varios diputats de la majoria, va recorrent tot l' Alemtjeo, de poble en poble, de masía en masía, sempre rebut ab galas, vivas y entusiasme segons los diaris ministerials, ó ab la mes significativa indiferencia si hem de creure los diaris d' oposició. Lo cert es que ni 'ls uns ni 'l altres diuen la veritat, ó tal volta parlant ab mes propietat, que tots diuen una part de la veritat pero no la veritat entera, que s' ha de buscar juntant las duas parts. Efectivament, lo senyor ministre d' Obras públicas ha sigut rebut ab galas, músicas y vivas per part dels administradors y empleats civils, per las autoritats militars y pe 'ls influents electors de l' actual situació en las provincias alemtjanas; s' han verificat banquetes, en que 'l senyor ministre, fent l' apologia hiperbólica y encomiástica de la familia real, ponderant las virtuts sobrehumanas y olímpicas de sa magestat y 'ls que'l rodejan, olvidá per complert de dir una sola paraula sobre 'ls seus plans parlamentaris; los brindis del senyor ministre han sigut correspostos ab entusiasme pe 'ls dependents del ministeri y de la familia regnant; pero 'l poble, la gran massa veu ab lo mes grandió silenci, ab un silenci fúnebre de cementiri, passar l' alta persona del senyor ministre y dels seus acólits. En lo seno de la intimitat, en la majoria de las casas, á la nit, á la claror de la llar, poden escoltarse per tot Alemtjeo las mes estrepitosas y francas rialdas dels homens del treball, que inconscientment fan burla d' aqueixa mascarada ministerial que s' ha batejat pomposament ab lo nom de *viatje del senyor ministre*.

Mentres lo senyor ministre d' Obras públicas va peregrinant per las provincias, los seus colegas s' están tranquilament á Lisboa preparant, segons afirman alguns periódichs, nous projectes de lleys per presentarlos al parlament; entre aquests figura lo de representació de las minorias que intentan ensajar en Lisboa y Oporto; no sabem fins á quin punt será veritat.

S' ha realitat l' empréstit y, per lo tan, la situació financiera del ministeri ha millorat temporalment; pero la de la nació ha empitjorat, lo qual te sense cap cuidado als partits monárquichs que diuen tots á una sola veu: *Qui vinga darrera de nosaltres que tanqui la porta*. S' assegura que 'l govern ja está pensant en los medis de fer un nou empréstit, per lo qual demanará autorisació á las Cámaras lo próxim any; servirá d' excusa la construcció del camí de ferro de Algorve. No 'ns admiraria que 's confirmessin aquests rumors, puig las condicions económicas del país son verdaderament assustadoras. La deuda creix, y creix sense límits, y creixerá sempre fins que per son propi pes tiri per terra á l' actual situació, cosa que no pot tardar, puig que la crisi financiera aumenta á simple vista y 'l comerç y 'l industria disminuixen d' any en any d' un modo assombrós.

Una proba de aquesta crisi es l' augment considerable de robos que s' experimenta. La crisi porta la miseria y la miseria arrastra al crim. Lisboa está actualment baix l' amensassa constant dels lladres, que arriban á assaltar de nit las casas.

Aquests dias han sigut insultats personalment los jesuitas que 's passejaban pe 'ls carrers de Lisboa y de Coimbra; las classes mitja y baixa denotan per ells una animadversió general; sols troban alguna protecció en-

tre alguns aristócratas y burgesos y alguns montanyesos selváticos é ignorants. S' anuncia la próxima aparició d' obras anti-jesuiticas y 'ls diaris no cessan la propaganda contra aquesta institució reaccionaria.

En Sant Carlos continúan en escena las óperas conegudas y están ensajantse lo *Don Giovanni*, de Mozart, l' *Hambet* y lo *Mefistofele*, de las quals parlarém á son degut temps.

Teixeira Bastos.

Valls 16 de Desembre.

La companyia del gas va adquirint cada dia nous abonats, y encara 'n tindria mes si modifiqués l' article 9 del reglament establert, que diu textualment lo següent:

«L' abonat no podrà exigir de la Societat lo suministro del gas sino en las horas en que las canyerias serán carregadas pera 'l servici ordinari.»

Y com en lloch diu quinas serán aquestas horas, y per altre part lo servici ordinari sembla referirse á las horas que la Companyia presta l' alumbrat públich, hi ha moltes familias que no poguent posar fogó de gas pera coure 'l menjar, ó tenir llum en habitacions foscas per natural, durant lo dia, no volen abonarse fins que estiga aclarit aquest punt. Jo crech que la Companyia hauria de convertir en *continuo* lo servey intermitent que sembla deduirse estableix l' expresat article nove, é hi guanyaria en l' augment de consum, com va dir un dels que brindaren en lo *obsequi* donat per dita Companyia á las autoritats, presidents de Societats, prensa local y provincial, y particulars, lo dia de la inauguració del gasómetro.

Ja que he parlat del referit *obsequi* tinch de dir que no vaig fer la resenya per lo DIARI porque no hi vaig poder assistir ab carácter de corresponsal, si bé que hi era ab lo del càrrech que exerceixo.

La població s' está preparant pera celebrar las festas del decenari de la Candela que tindrán efecte los dias 1, 2 y 3 de Febrer. En lo pressupos que á bulto ha format la comissió que enten d' ellas, hi figuran 650 duros per las funcions religiosas en aquesta forma: Iluminació de la iglesia 150 duros, música 150, adornos 150 y sermons 200. Los sermons serán en número de deu, y segons se diu anirán á càrrech d' un molt anomenat orador que ocupa un' alta dihmitat eclesiástica en Espanya, fora de Catalunya. Com per fer lo pressupost definitiu esperan ser al any nou, no 'ls vull molestar ab datos modificables per endavant.

Se pot assegurar que las festas de tal decenari serán lluhidas y complertas.

Tinch entés que ja s' han rebut algunas composicions per lo certámen iniciat per *La Patria Catalana*, y m' estranya que aquesta publicació en son últim número no dongui pública nota dels lemas y títuls de las rebudas fins aquella fetxa, pera que serveixi d' indirecte recibo á sos autors respectius. Pot ser ha sigut olvit.—Lo *Corresponsal*.

Secció Oficial.

Ferro-carril de Valls á Vilanova y Barcelona.—Cumplint ab lo acordat en Junta general de 31 de Mars últim, aquesta Companyia te l' honor de anunciar que desde 'l dia primer del próxim Janer tots los dias feyners de 9 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde se pagarán en lo domicili social (Aragó, 339, primer) y en las subalternas de Vilanova y Valls, los intereses del semestre que vens en 31 del corrent mes, los que á rahó de 6 per cent anual importan pessetas 775 per cada un cupó número 2 de las acciones series A y B ab lo 60 per cent desembolsat y pessetas 15 per cada cupó de igual número sobre las acciones ab tot son desembols fet.

Dit pago se verificará mediant la presentació de dits cupons acompanyats d' una factura que previament se facilitará en Contaduría.

Barcelona 18 Desembre de 1880.—Lo Director Gerent, Francisco Gumá.—P. A. de la J. de G.—Agustí Pujol, secretari.

Empresa concessionaria de aguas subterráneas del riu Llobregat.—Debent procedirse al pago del cupó número 20 de las obligaciones d' aquesta Empresa, vencedor en primer de Janer de 1881, la Junta de Govern en sessió del dia d' ahir, acordá: que á partir d' aquella fetxa, tots los dias feyners de 9 á 12 del matí, se dediquin á dita operació. Lo que 's posa en co-neixement dels senyors tenedors á fi de que ab antelació se serveixin recullir las corresponents facturas en lo domicili social, Rambla de Catalunya, números 5 y 7, baixos.

Barcelona 18 Desembre de 1880.—Per la Empresa.—L' Administrador, F. Vila.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Lista de las cartas, impresos y mostros detingudas en aquesta administració principi per falta de franquicia en lo dia de la fetxa.*

Félix Quesada, Manila.—Joseph Cueto, id.—Cecilia N., Saragossa.—Rafel Gascon, Madrid.—Lluís Tasso, Barcelona.

Barcelona 16 Desembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís Maria de Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telegramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita oficina per no trobarse á sos destinatarios.*

Lauris. Leabrunç, sens senyas.—Leyda. Mi-quel Solé, Sabater, 16.—Guadix. Joan Toribio, fonda central.—Tortosa. Moreso Vazquez, sala-do.—Mahó. Cristina Balleca, plassa Santa Agna.—Valencia. Jules Grau, sens senyas.

Barcelona 17 Desembre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—*Desde las 12 del 17 á las 12 del 18 de Desembre.*

Casats, 4.—Viudos, 1.—Solters 1.—Noys, 5.—Abortos, 0.—Casadas, 1.—Viudas, 2.—Solteras, 1.—Noyas, 4.

Naixements 3.—Varons, 9.—Donas, 5.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir.

De Swansea vapor inglés Serantes ab carbó.
De Valencia y Tarragona vapor inglés Tasso ab efectes.

De Genova vapor italiá Rio Plata ab efectes.
De Abo corbeta noruega Hangesund ab fusta.
De Savannach y escalas vapor Ana de Sala ab cotó.

De Certe vapor San José ab ferro.
De Liverpool y escalas vapor Molina ab drogas.
De Santander y escalas vapor Duro ab sardinas.
Además 8 barcos menors ab garrofas.

Despatxadas.

Perr Londres vapor Pinzon ab efectes.
Id. Liverpool vapor Molina.
Id. Havre vapor Ulloa.
Id. Certe vapor Navidad.
Id. Bilbao vapor Covadonga.
Id. Sevilla vapor Segovia.
Id. id. vapor Nuevo Valencia.
Id. Alicante vapor San José.
Además 12 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Newcastle vapor inglés Sparto.
Id. Londres vapor Ardanbham.
Id. Cardiff vapor inglés Cincora.
Id. Liverpool vapor Valencia.
Id. Marsella vapor Lluís de Cuadra.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 18 DESEMBRE DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48'15 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista 5'03 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'08 p. per id.

8 DIAS VISTA.			
Albacete.	2 3/4 dany.	Lugo.	3/4 »
Alcoy.	1/4 »	Málaga.	1/4 »
Alicant.	1/4 »	M. d. it.	1/4 »
Almeria.	3/8 »	Murcia.	1/2 »
Badajós.	3/8 »	Orense.	3/4 »
Bilbao.	1/4 »	Oviedo.	1/2 »
Bórgos.	5/8 »	Palma.	5/8 »
Cádiz.	1/4 »	Palencia.	1/2 »
Cartagena.	1/4 »	Pamplona.	1/2 »
Castelló.	5/8 »	Reus.	1/4 »
Córdoba.	1/4 »	Salamanca.	3/4 »
Corunya.	1/2 »	San Sebastia.	1/2 »
Figueras.	5/8 »	Santander.	1/4 »
Girona.	5/8 »	Santiago.	1/2 »
Granada.	3/8 »	Saragossa.	1/4 »
Hosca.	5/8 »	Sevilla.	1/2 »
Jeres.	1/4 »	Tarragona.	1/4 »
Lleyda.	5/8 »	Tortosa.	3/4 »
Logronyo.	3/4 »	Valencia.	3/4 »
Lorca.	7/8 »	Valladolit.	3/4 »
		Vigo.	1/4 »
		Vitoria.	1/2 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tít. al port. del deute cons. int. 21'85 d. 21'90 p.
 Id. id. exterior em. tot. 22'60 d. 22'60 p.
 Id. id. amortisable interior, 41'75 d. 42'25 p.
 Ob. para sub. a fer-car. de tolas em. 43'25 d. 43'40 p.
 Id. del Banc y del Tresor, série int. 101' d. p.
 Id. id. exterior, 101'25 d. 101'75 p.
 Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 100' d. p.
 Id. del Tresor Isla de Cuba, 94'75 d. 94'90 p.
 Cédulas del Banc hipotec. d' España, d. p.
 Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série 100' d. 100'25 p.
 Accions del Banc hispano colonial, 137' d. 137'50 p.

ACCIONS.

Banc de Barcelona, 166' d. 167' p.
 Societat Catalana General de Crèdit, 226'50 d. 227' p.
 Societat de Crèdit Mercantil, 48' d. 48'25 p.
 Real Comp. de Canalizació del Ebro, d. p.
 Ferrocarril de B. a Fransa, 133' d. 133'50 p.
 Id. Tarragona Martorell y Barcelona, d. p.
 Id. Nord d' España, 73'85 d. 74'15 p.
 Id. Almansa Valencia y Tarragona, 190' d. 191' p.
 Id. Medina del Campo a Samora y de Orense a Vigo, 72'85 d. 72'85 p.

Id. Valls a Vilanova y Barcelona, 63'15 d. 64' p.

OBLIGACIONS.

Emprèstit Municipal, 101'75 d. 102' p.
 » » emissió 1.ª er. Janer 1880, 95'15 d. 95'40 p.
 » » Provincial, d. p.
 Ferrocarril de Barc. a Saragossa, 113'25 d. 113'75 p.
 Id. id. id.—Série A.—62'25 d. 62'50 p.
 Id. id. id.—Série B.—63' d. 63'25 p.
 Fer-car. Tarrag. a Barc. y Fransa, 106'75 d. 107' p.
 Id. Tarragona a Martorell y Barcelona y de Barcelona a Girona, 102'75 d. 103' p.
 Id. Barc. a Fransa per Figueras, 64' d. 64'15 p.
 Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 93' d. 93'25 p.
 Id. Grau de Valencia a Almansa, 52'15 d. 52'25 p.
 Id. Córdoba a Málaga, 61' d. 61'50 p.
 Aguas subterranies del Llobregat, 90' d. 91' p.
 Canal de Urgell, d. p.

Deuda amort. ab interés 2 p. 1.ª int. 42'75
 Bonos del Tresor de 2,000 rals. 100'60
 Oblig. del Banc y Tresor série int. 101'80
 Id. generals per ferrocarrils. 43'40
 Paris.—3 p. 0/10 consolidat francès. 85'00
 Londres.—3 p. 0/10 consolidat anglès. 98'15 1/16

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid Paris y Londres.

Madrid.—Consolidat interior. 21'05
 Subvencions. 43'45
 Paris.—Consolidat interior.. . . . 20'50
 » » exterior. 21'43

COTISACI Óficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Londres, del dia 18 de Desembre de 1880.
 Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. 1.ª 21'95

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat a 21'95 diner y 21'97 1/2 paper.

SECCIÓ DE MODAS Y LABORS

MODAS

Los frets que s'acentúan cada dia més, protegeixen decididament la Moda de las guarnicions de pells; que 's indubtable, uneixen a sa elegancia y riqueza l' abrich mes cómodo pels rigors del hivern.

En Paris, que 'l fret es molt mes crú que 'l nostre, están tan adoptadas per las senyoras, com per las criaturas de tolas las edats. Per aquestas—com pot veurers en lo figurí del present número—la Moda te pocas variants per sos trajos; la forma Inglesa, s' usa per las criaturas desde un any a dotze, no admetent modificació mes que en la manera de colocar las guarnicions y en adoptar pels accessoris, la corrent que regeix per las senyoras.

Aixis tenim ocasió d' admirar sovint graciosas figuretas de tres pams d' alsada ab l' indispensable pelerina y caputxon que las mamás ostentan sériament al costat seu. De aquestas pelerinas habem tingut ocasió de veuren alguna de Xinxilla y de Peti-gris, que las creyém de gran utilitat per las criaturas que se 'ls ha fet vestidets per anar a cós.

Desembre de 1880.

ESPLICACIÓ

DELS GRABATS

Descripció dels grabats.— Vestits pera criaturas.—Número 1. Vestit per noya de dotze anys, en cassimir color de tabaco y satí d' or.—Hetxura inglesa, al cap d' avall hi va cusit un volant plissé tapat en part per una banda de plechs plans y a intervals bufats, vorejat d' un biaix de satí d' or. Al mitx de l' esquena una especie de fondo de caputxa fet a plechs, enquadrat per dos girats ab vía de satí. Coll marinera, partit al detrás. Mániga de colse ab guarniments de satí.

Número 2.—Vestit per noya de deu anys, en panyo vert y satí blau palit.—Hetxura inglesa, terminant per un volant plissé. Duas grans butxacas simuladas de panyo van colocadas a vora las caderas y passen per sobre una banda de panyo, vorejada de satí, que va a nuarse a la part de darrera. Los devants se ajuntan per medi d' un enllassat, com de cotilla, sobre un plastron de satí plissé. Mániga de colse, guarnida seguint l'estil del devant.

Número 3.—Vestit per noyet de cinch anys en panyo gris y satí caroubier. Es una brusa plissé de devant y darrera, ab un gran coll marinera.

Número 4.—Vestit per noyet de set anys, en panyo blau almirant guarnit de peluche escocesa.—Hetxura inglesa en peluche guarnit de un biaix de panyo y terminat per un

Figuri de Paris.

Vestits pera criaturas.

volant de panyo plissé. La costura de l' esquena es cntreoberta en sa part baixa, per donar pas a una cintura en cinta de satí vermell. Triple collet de peluche y panyo.

Número 5.—Vestit per noyeta de nou anys en cassimir beige y peluche lutre.—Faldilla rodona, terminada per dos volants plissés guarnits d' un biaix de peluche ab vora de sa-

ti. La jaqueta es en cassimir, ab armilla de peluche, enquadrada per dos plechs. L' esquena, plana, va adornada d' un gran nús de peluche doblat de satí vermell. Coll marinere ribetejat de satí. Mániga de colse ab guarniment de peluche y bufat de satí.—Sombrero de feltre beige, guarnit.

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA.

DIARI DE LAS SESSIONS

segons notes taquigráficas presas per la corporació del sistema Garriga ab copia de tots los documents oficials referents al mateix Congrés.

(Continuació.—N.º 34.)

Y, senyors, aquets dos principis per sí sols fan que 'l dret catalá siga un dels drets més hermosos que hi hagi, y donan lo convenciment de que, lo dret catalá que fa tres sigles que 'l tenim estancat, que 'l tenim petrificat, si hagués pogut treballarse segons las necessitats dels temps, avuy seria un dret que 'ns hauria portat qui sap ahont. Estich segur de que sobre aquestas duas solas bases, preponderancia de la familia y estímulo al treball, lo nostre dret hauria fet de nosaltres un dels primers pobles d' Europa, si aquest dret no s' hagués quedat estancat. (Aplausos.)

Vaig á demostrarvos aixó; pero com es una materia verge, no estudiada, y per la qual no estich prou preparat, sols faré algunas indicacions.

Lo dret catalá, he dit que 's basa en quant al dret de las personas sobre la institució de la familia, no sobre l' individu, y aixó ho veym en totas sas manifestacions. Lo dret catalá comensa per establir la familia, y una vegada la ha establerta, crea un jefe, y una vegada creat lo jefe, subjecta á tota la familia, dintre l' ordre familiar, á n' aquest jefe. Pero á n' aquest, senyors, no l' estableix la legislació catalana, y sobre tot, los usos legals catalans no l' estableixen un amo absolut sino un amo completament limitat; l' estableixen un amo que pot disfrutar de tot, pero no pot disposar de res; un amo que no es altra cosa que 'l representant del dret catalá en la institució familiar. Lo jefe de familia catalá, segons nostras lleys y segons los usos catalans, era verdaderament lo jefe, pero un jefe que tenia grans facultats pera tot lo que era bo per la familia, y en cambi no era jefe pera tot lo que era dolent.

En Catalunya tenim primerament á n' aquest jefe de familia armat del gran poder, del poder que dona mes autoritat en la familia, y que s' anomena la llibertat de testar. Lo jefe de familia catalá, tant si ell mateix s' ha guanyat los bens com si li provenen de altres, te la facultat de deixarlos per testament á qui millor li sembla. D' aixó ha vingut tal vegada, senyors, una corruptela, una costum inveterada á Catalunya: la de nombrar hereu, y de ferne, no á aquell que mes ho mereix, sino á aquell que ha tingut la fortuna de neix primer que 'ls altres. Aixó, senyors, no es efecte de las lleys; es efecte de las costums; es efecte d' aqueix estancament, d' aqueixa petrificació de tres sigles que es la causa de que 's critiqui 'l dret catalá sens meréixeho.

En Catalunya la dona no participa dels ganancials ab lo marit com en Castella; sols té la quarta marital en cas de ser pobre é indotada; cosa sumament estranya, perque á Catalunya per poch que 's tinga desseguit se tracta de fer capitols. Jo sé, senyors, que aixó en lo temps d' avuy tal vegada no es prou convenient; tal vegada avuy deuria darse un xich mes de participació á la dona, pero de cap manera creuria convenient que vingués á Catalunya la ley individualista de Castella que estableix la comunitat de ganancials, y fa á la dona completament igual al marit. Aquí 'ns trovém ab lo mateix que en molts institucions del nostre dret, nos trovém en que la ley catalana es molt bona, pero com está estancada, vivim tres sigles enrera, per lo qual la costum en aquesta materia, sobre tot en los centros populosos, no está ja conforme ab lo que 's disposa en la ley.

Però si 'l jefe de familia té totas las atribucions, segons la ley catalana, pera fer lo be en la familia, en cambi desde 'l moment en que vulgui ferli mal se troba lligat de mans. Si no per la ley per la costum, se pot dir que no hi ha cap testament catalá de alguna importancia en que l' hereu ó l' possessor de gran part dels bens no estigui lligat per lo gravámen de restitució, en que no vingui obligat ab la condició de haber de morir ab fills pera poder disposar llibrement dels bens, puig si mor sense tenirlos, no son seus los bens que poseheix. De cent testaments pot dirse que n' hi ha noranta ab aquesta condició; y d' aquí resulta que mentres vulgui beneficiar á la familia pot ferho tot, pero 'l dia que vulgui arruinarla, lo dia que

vulgui empenyar ó vendre, se troba ab aquell mur inquebrantable y deu consolarse de deixar los bens á n' aquell que deu succehirlo. D' aquí ve també que aquesta ley, que es magnífica, que obeheix á grans principis morals, perque al fi y al cap aquesta costum de restitució imposa al home lo primer deber, que es lo de reproduhirse; lo de formar familia, puig si vol salvarse de las molestias de la familia per gosar de las ventatjas de no tenirne, té que sufrir los inconvenients que porta aquest gravámen. Aqueixa costum, Srs., no deixa per aixó de produhir los inconvenients en la práctica. Pero no es la ley la que produheix aquestos inconvenients sino 'l que no hagin vingut altres institucions catalanas á modificar los efectos de aquesta ley. La ley es llógica y ben posada: l' home que no forma familia just es que puga tan sols gosar dels bens que se li han deixat; pero que de cap manera pugui gastarlos y derrotarlos. Aquesta ley es completament digna; pero te un inconvenient, y es que desde el moment en que l' home ha arribat á formar familia se troba pendent de que 'ls fills morin avans que ell y per consegüent també s' troba sens poder disposar dels bens. Y aixó dona per resultat que hi há molts gefes de familia que tenen propietats importants y no poden disposar ni de petites quantitats perque no trovan qui 'ls hi deixi, perque no tenen fills: y aixó que es bo per la familia, es dolent per la vida moderna, perque impedeix que molts homes que ab diners podrien dedicarse á qualsevol industria fassin us de la seva activitat y 'ls obliga á haber de estar ab los brassos creuats sense fer res. Pero aixó, Srs., no es culpa tampoch de la ley. Si lo dret catalá no se hagués estancat fa tres sigles (y permeteume que torni sobre lo mateix perque aixó es la base de la qüestió), hauria succehit que haurian novas institucions á completar aquesta, y alashoras aquestas institucions serian fon de inmensa vida y produhirian, com he dit avans, que Catalunya gracias á n' aquestas lleys y costums legals fos un dels primers pobles. Alashoras al cóstat de aquestos gravámens de restitució se haurian regulat los asseguros sobre la vida, y d' aquesta manera la condició aqueixa dels testaments catalans hauria desaparegut completament en quant te de dolenta y se haurian conservat en cambi sos efectos en quant tenen de bo. Si tinguéssim establertes aquestas Societats, resultaria que al moment en que 'l pare tingués una criatura, si aquesta criatura no'l premoris, ja li deixaria los bens lliures, y pel cas de premorirli no hauria de fer res mes que assegurar la vida de la criatura nascuda, y desde aquell moment quedaria dueny absolut dels seus bens; puig tan si 's moria com no lo assegurat, no perdria res, perque si 's morís, la societat li endemnisaria, y si visques mes que 'l pare, aquest podria disposar dels bens per morir ab fills que arribarian á la edat de testar. En cambi ¿podria assegurarse lo qui no 's cases? No podria; y aixís se trobaria que sols podria ser un usufructuari, y per mes que volgués calaverejar, fer disbauxas, gastar y destruir lo patrimoni, se trovaria impossibilitat de ferho, perque per bens que tingués ningú li deixaria un centim sobre d'ells, y se conservarian pera 'ls parents que al seu cóstat, mes morals, haguessin format familia, y aquells bens alashoras passarian á ser premi dels que haguessin cumplert lo primer deber de la ley moral, lo deber de reproduhirse.

Senyors, lo dret catalá respecte á la familia indica bé la sabiduría práctica de nostres passats. La legislació catalana, com la majoria de las legislacions de Europa, se formá durant la lluyta, que sostenian las ciutats lliures, primer contra 'l feudalisme, després contra 'ls reys. Alashoras nostres passats, ab aquella sabiduría práctica que 'ls hi han regonegut tots los qui han estudiat sa historia, vegeren que pera lluytar ab éxit contra 'l feudalisme y 'l poder real á fi de obtenir la llibertad civil que debian conquistar, saberen veure que lo primer que convenia era organisarse ben bé dintre de casa sua; crear institucions que fessin de cada casa un castell, de cada familia un baluart.

(Seguirá.)

SECCIÓ DE ANUNCIS

PERFUMERÍA FINA ESTRANGERA.

ESPECIALITAT

en sabons, polvos y essencias de tocador de las principals
fábricas francesas.

VENTA AL DETALL, PREU DE FÁBRICA
PASATJE DEL CRÉDIT N.º 1, ENTRESSUELO

Ouberturas de registre.

Companyia norddeutscher-loyd.

Línea de grans, ràpids, moderns y magnífichs vapors.

FUNDADA EN 1857.

PERA MONTEVIDEO Y BUENOS-AIRES

los dias 1 y 19 de cada mes, empleant sols 22 dias en la travessia.

Lo dia 31 dels corrents sortirà lo acreditat vapor de 4,500 toneladas **Hoenstoff**, al mando de son capitá Himbeck, admetent passatjers á preus reduhits. Los gastos d' embarch dels passatjers y sos equipatjes van compresos en l' import del passatje y manutenció desde Barcelona.

Cuyna francesa, excelent y abundant; y 's parla l' espanyol á bordó.
Ben disposadas cámbra en 1.ª y 3.ª classe en camarots de duas lliteras las primeras y de sis las terceras, provistas de tot lo necessari. Hi ha reservats pera las señoras que ho soliciten en abduas classes sens augment de preus. L' asistencia facultativa y 'ls medicaments es gratis á bordo.

Pera més informes dirijirse al únich representant de la Companyia D. SALVADOR GONZALEZ AMAT, carrer Corretjer, 5, segon, entrant per la de la Primpessa, Barcelona.

NOTA.—Lo despatx de passatje s' tanca lo dia 28 dels corrents si avans no s' hagués completat lo cupo, puig que son pocas las plassas que restan.

CAIXAS PERA DULCES

y estultjos de totas classes

ÚNICA FÁBRICA EN GRAN ESCALA

EN COMPETENCIA AB LAS EXTRANGERAS

ASSORTIT COMPLERT EN DEVOCIONARIS

DESPATX CENTRAL.

JAUME I, 17.

☐ Marca de la fábrica

CALSAT A MAQUINA.

BARATURA SENS IGUAL. — Carrer de la Fustería, 5.
Botinas pera caballer de 7 pessetas y mitja á 12. — Id. pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fábrica.

INTERESSANT Á TOTOS LAS CLASSES,

ENTRADA LLIURE AL GRAN LOCAL

CARRER DE GEGANTS, N.º 2.

En vista de la bona aceptació que ha tingut nostre sistema de venda á preus fixos, además de la gran baratura ja coneguda per lo públich, tenim 'l gust de participar que desde avuy los mocadors, abrichs y demás artículos punt de liana tindrán una extraordinaria rebaixa de preus. Ventatjós y complert assortit de manguitos de totas classes.

TINTORERÍA

de Agustinoy, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat,	0
Un Jaqué	10 »	»	8
Americana	8 »	»	7
Un pantalon	7 »	»	4
Una armilla	4 »	»	2'50, 15

BARCELONA

FARMACIA AGUILAR

NUTRITIU AGUILAR

Aliment para noys, vells y malalts

Alimenta duas vegadas mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la etat de sis mesos y alimentantse millor que ab la llet invoreix la densició, robusteix los ossos, los preserva y cura 'l escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estómach y diarrea.
Las personas de totas etats que pateixen debilitats, desgana, malalties del estómach digestions difícils ó disenteria, trobarán alivio segur y ràpit ab l' us d' aquest nutritiu, que á mes de lo molt que alimenta en si, predisposa la digestió d' altres aliments.

RAMBLA DEL CENTRO, NÚMERO 37

BARCELONA

LA REVOLUCION

en la Hacienda del Estado,

Las Provincias

Y LOS MUNICIPIOS.

Obra escrita per Fernando Garrido. Al preu de duas pessetas se trova de venta en la librería de Teixidó y Parera, Pí6, y en l' Administració d' aquest DIARI.

VI DE LA VID DEL

VI LLOBREGAT

«Companyia de propietaris vinícolas.»

Lo serveix embotellat á domicili á 14, 16 y 18 quartos porró. Se paga al contat.

Se reben avisos: Plá de la Boquería, 6.—Carrer Xuclá, 17.—Passeix de Gracia, 135 y 137; y en lo Depósit Central, Diputació, 243.

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU.

Remey segur contra tota classe de tos per forta é incòmoda que siga.
*Classificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferents varietats que presenta aque-
 lla enfermetat.*

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es síntoma casi sempre de tísis y catarros pulmonars, disminueix moltíssim ab aquest medicament rebaixant per complet los accessos violents de tos, que contribueixen molt al decaïment dels malalts.

LA TOS contínua y pertinás produïda per moltes pessigollas en la garganta, á voltas de carácter herpétich. se corretgeix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussili d' un bon depuratiu.

LA TOS seca, convulsiva, interrompuda moltes vegadas per sofocació, com passa als asmátichs y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta pertinencia als noys causantlosi vòmits, desgana y fins esputos sanguíneos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' acompanya algun decuit pectoral y analéptich.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crónica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. Son numerosíssims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patian semblant tos, tan incòmoda y pertinás, que 'l mes petit constipat se reproduhia d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tísis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemples.

ALIVI Y CURACIÓ DEL **ASMA** Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSÀMICHS Y 'LS PAPEPS AZOATS.

Remey prompte y segur que penetra directament, en forma de fum dintre del aparato respiratori.

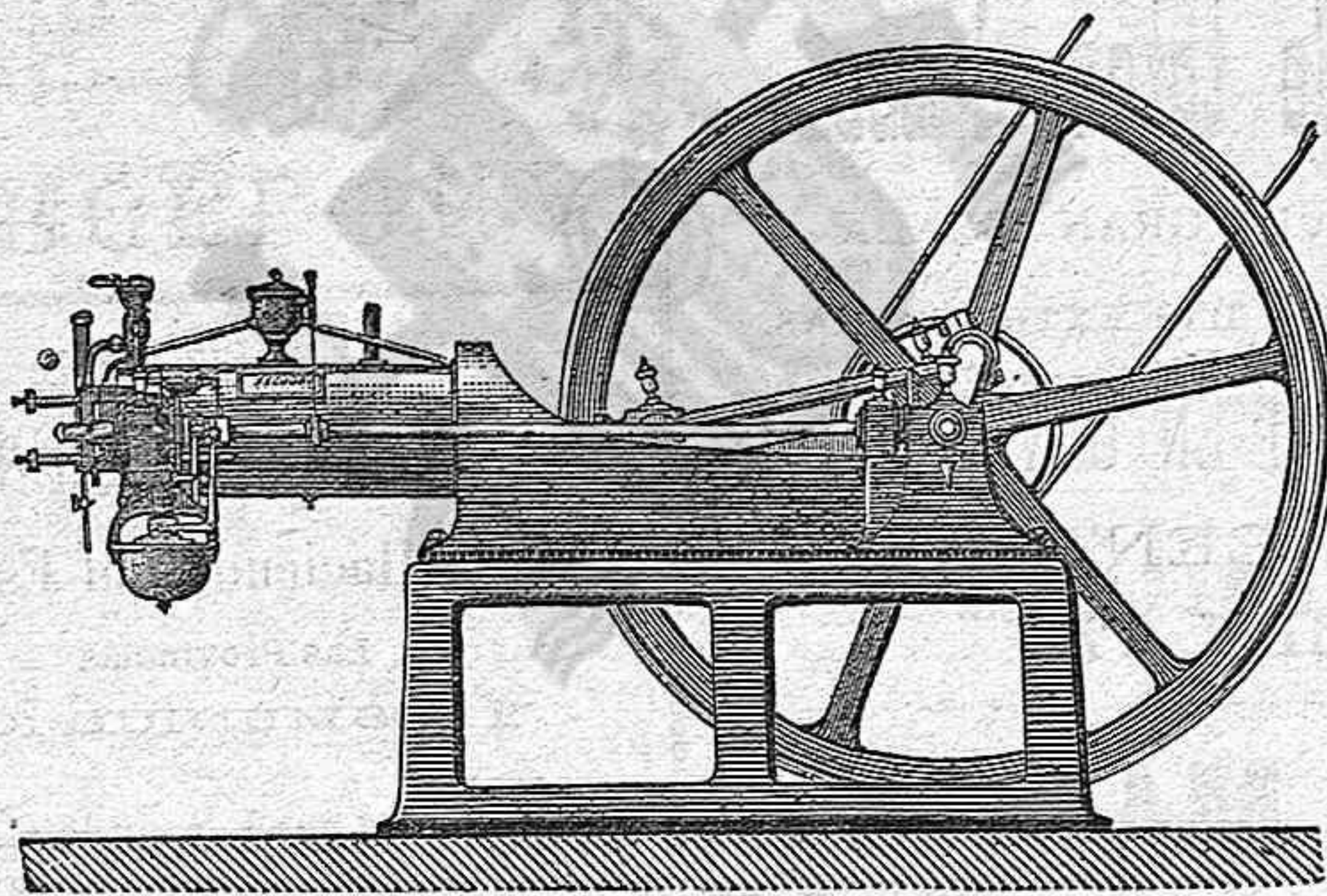
Fumant un sol cigarro encar que en los atachs mes forts d' Asma, se sent al instant un gran alivi. La expectoració se produheix mes facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab mes regularitat y 'l malalt respira després llibrement.

Aquestos cigarrets portan una boquilla tan còmoda que no embruta 'ls dits y 's aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las senyoras y personas mes delicadas.

Los atachs d' asma per la nit s' calman al instant ab los papers azoats, cremantne un dintre la habitació; de modo que 'l malalt que 's veu privat de descansar, sentintse després un agradable benestar que 's converteix en lo mes apacible son.

Depòsit Central d' aquestos medicaments: Farmàcia de son autor en Barcelona, y s' troba rán també de venda en las principals Farmàcias de totas las poblacions d' Espanya y d' América, aixís com en Fransa, Italia y Portugal.

MIQUEL ESCUDER

FÀBRICA EN LA BARCELONETA.

SUCURSAL, HOSPITAL n.º 6, BARCELONA.

FABRICA DE
MOTORS MOGUTS PER GAS

De mitx, 1, 2, 3, 4 y 5 caballs de forsa, perfeccionats, sólits y á preus molt econòmichs.

GARANTITS.

FABRICA DE
MÀQUINAS PERA COSIR

De tots los sistemes mes adelantats fins avuy, y las tan renombras AURORA pera familias e industrials.

VENDAS A PLASSOS.

J. XIFRA, CIRUJIÀ DENTISTA.

Ultima perfecció en dentaduras artificials, sigan parcials ó complertas, sens que en res se distingeixen de las dents naturals.—Curació radical de las càries y demás enfermetats de la boca, per nous procediments no coneguts encara en Espanya. Reb de 9 á 12 y de 2 á 5, Plá de la Boquería, 6, segon.

Curació de las malalties DE LA VISTA.

Tractament especial que excluheix cáustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 á 2 y de 6 á 8.

ASALTO, 27, primer.

Gratis als pobres de 3 á 4

Aigües ELECTRO MEDICINALS. Curan las enfermetats dels ulls, del oïdo fins la ceguera, sordera, las parálisis, las de la matris y vias urinarias. Carrer de Fortuny, 16, primer. Horas de consulta de 11 á 3 y de 6 á 7.

PASTILLAS DE NIELK

DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDAS

PERA LAS

ENFERMETATS DE LA GARGANTA

Anginas agudas y crónicas, bronquitis, ulceracions bucals y faríngeas, salivació mercurial, fetidesa d' alé, estinció de la veu, difteria, crup, etc. etc.—Preu o rals capsas. Se ven en las principals farmàcias.—Depòsit general Dr. Masó, Rambla dels Estudis, número 7, Barcelona.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elíxir de Garriga.

De venda en sa farmàcia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

Turrons de Massapá y altres classes. Gran assortit á 3 rals lliura, y las renombradas Neulas Monserrat, 11, Confeitería del Circo.

EDUARDO LOPEZ.

Classes de càlcul mercantil, teneduría de llibres, reforma de tota classe de lletra, ortografia y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Carme, 19, 11

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastreria, especial pera noys. En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totas edats, sent sos preus mes que baratos. Als col-legis grans rebaixas.

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complert de tots, ab notas aclaratorias; diccionari de paraulas técnicas en castellá, catalá y francés; causas y defensas, gran farmacopea y cassos práctichs per lo Dr. Puigferrer. Mé-odo al que deuen sa salvació molts desahuciats en tífus, tísis, venéreo, herpes, reumatisme, etc.—Se ven, carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera.

MÁQUINAS PERA COSIR

DELS SISTEMAS MES PERFECCIONATS

PERA FAMILIAS É INDUSTRIALS.

F. LLUIS SANTASUSANA.

Fernando VII, 34, interior.

No s'equivoqui la entrada al establiment, está per la porta principal de la casa número 34, y en l'acera del carrer; prop la porta hi ha una llosa de marbre que ho indica.

EL ÁGUILA

Gran basar de robas fetas, Plassa Real, núm. 13.

Aquest autich y acreditat establiment ha preparat pera la present temporada d'ivern un magnífich y variat assortit de trajos de totas classes com també en pardesús, russos, paletós, levitas creuhadas y rectas. Frachs y tot lo concernint á dit ram coE podrá véures en la següent nota:

Trajos complerts en patens, tricots y jergas última novetat, de 140 á 350 rals.—Dits en castors endredons negres y blaus, de 140 á 500 id.—Paletós-levitas eu géneros d'alta novetat de 170 á 400 id.—Levitas creuhadas y rectas en adredon y castor de 170 á 320 id.—Frachs en panyo negre de 210 á 300 id.—Sobretodos en jergas, diagonals, tricots, castors, chinchillas y demás, de 100 á 350 id.—Russos, sachs, chinchillas y edredons, de 100 á 350 id.—Batas y batins tartrans, cassimirs astracan y demás de 140 á 250 id.—Capas senseras en panyos d'Alcoy y Bejar, de 160 á 250 id.—Ditas en panyos garantits de Tarrassa, de 300 á 500 rals.

Batista Costa, dentista.

Doctor en medecina y cirujía dental.

Garantisa tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressots. Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraurer los caixals.—Llibreteria, 10 y 12, pis segon.

ABONO ESPECIAL

Pera la vinya y arbres fruyters.

Aumenta la cantitat y millora la calitat del fruyt sens esterilisar la terra; fortifica ls ceps fentlos resistents á la filoxera.

Dirigirse als senyors Andreu, Estruch y Companyia, Ronda Sant Pere, 176, ó á sos representants en las principals poblacions agricolas.

Curació radical de dolor de caixals.

No mes extraccions: s'calma instantaneament lo dolor per medi d'un nou descubrimient assegurant la curació. Plassa Sant Agustí Vell, número 15, pis tercer. Horas de consulta de 10 á 4.

NO MES CABELL BLANCH

AYGUA DE LLADO

Pera tenyir lo cabell sens tenir que ren- tarlo avans ni després. No taca 'l cútis ni perjudica la salut: preparació sens igual, que mullantlo duas ó tres vegadas al mes aumentan la fortaleza y deté sa caiguda, tornant lo cabell canós á son primitiu color. Se garantisa son bon resultat: á 2 y 4 pessetas ampolla. Carrer de la Boquería, 26, primer, Barcelona.

ANÍS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneguts fins avuy. De venta en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Autich metje extern per opo- sició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants malades ó casa de criaturas malaltas y Des Cliniques dedicat á las donas em- barasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 dematí.—Carme, 3, principal.

Cromos novament arribats, desde 4 du- ros 'l miller ab impressió.—Gran assortit de coleccions.

Sobres comercials ab membrete desde 30 rals 'l milé.

AL ESCUT CATALA.—Tres llits 5.

MEDICAMENTS LLEGÍTIMS

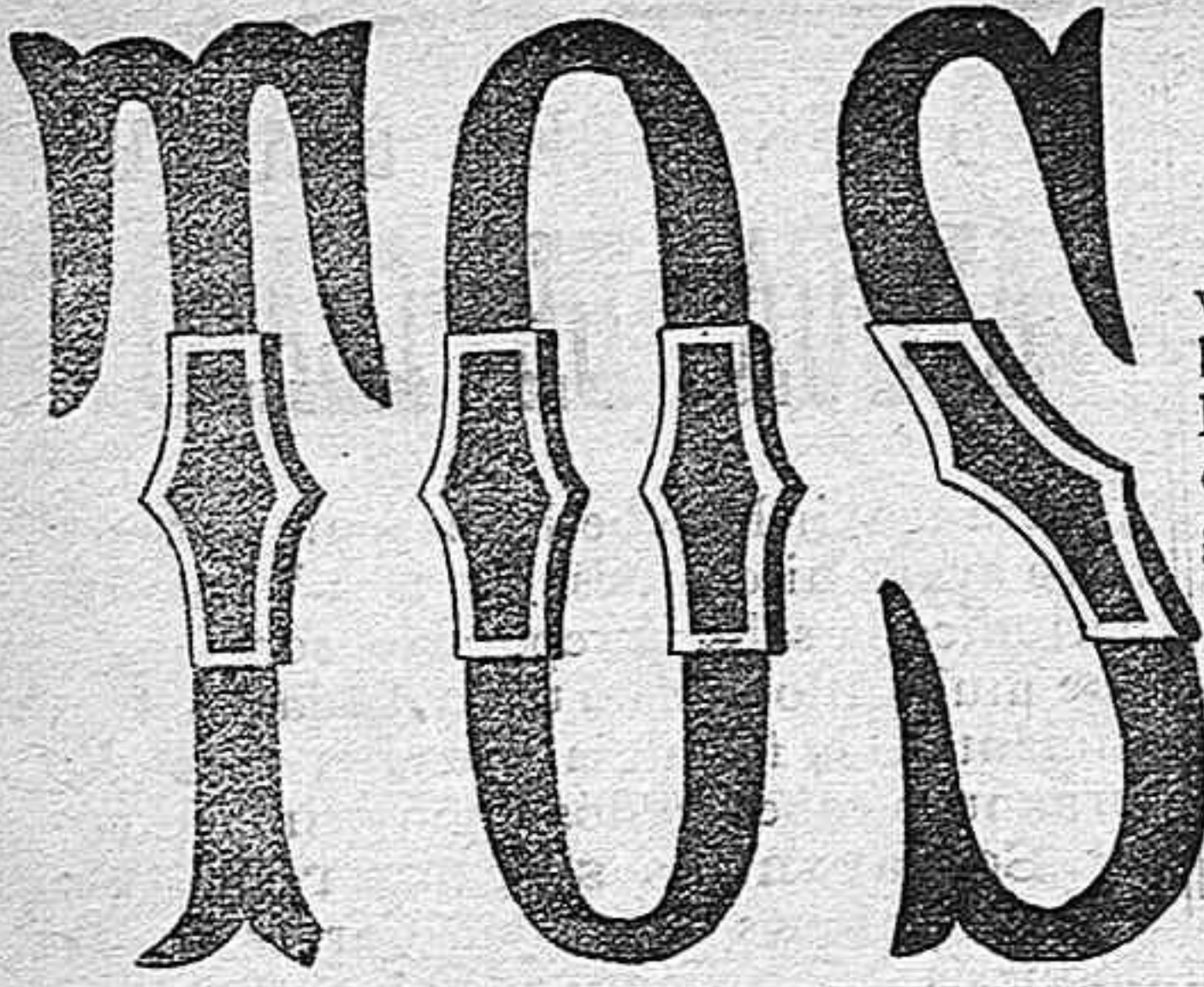
EXTRANGERS.

'S reben directament de Fransa, Inglaterra, Estats-Units de América, Alemania, Ita- lia, etc.

Al per major y menor: Preus reduhits.

DIPÓSIT: S. Alsina, PASSATJE DEL CRÉ DIT, 4

CONTADORS pera gas de mida invaria- ble, ferro colat. SIRY LAZARS, Balmes, 6.—Unich que no permet 'l frau.

HAMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon éxit usa la ciencia, no titubejem en assegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedat de las fauces y gargamella y demás enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' España, América y Portugal.

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cals.

Única aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demás corporacions médicas, que la recomanan eficazment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de apetit, etc., substituhint ab ventaja á la de Coirre.—Al por major Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

ENFERMETATS

de las

VIAS URINARIAS

VENÉREO, SÍFILIS, ESTRENYIMENTS, MAL DE PEDRA, CATARRO DE LA VEIXIGA, etc., etc.

Lo Dr. Salvat, especialista en ditas enfermetats, premiat en públicas oposicions, emplea ab la duració quants medis están en us en las clinicas de Paris y otras del extranjer. Rep de 11 á 1 y de 6 á 8. De 5 á 6 exclusiu per las senyoras. Portaferri-sa, 11, 1.º.

SINTÁXIS LLATINA

Ó SIGA

explicació clara y senzilla de un programa de segon curs de LLATÍ Y CASTELLA

per don Joaquim Batet, Llicenciat en Filosofia y Lletres, Soci delegat de la Associació catalanista d' excursions científicas, de la Catalana d' excursions, etcétera.

Se ven en las llibrerías de la Viuda y F. de Subirana, Portaferri-sa, 16 y en la de Verdaguer, Rambla del Centro y en casa del autor, col·legi de Sant Ramon, en Vilafranca del Panadés.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris extrangers.

Londres, 16.—Tots los homes que perteneixen al exercit irlandés y estan disfrutant de llicencia, acaban de rebre l' ordre de presentarse als seus ossos respectius avans del 28 de Desembre.

Además, se tenen preparats molts batallons per passar á Irlanda á la primera senyal.

Buckarest, 15.—L' estat de M. Bratiano no es grave, pero 'ls metjes li recomanan que no surti del quarto dormitori durant alguns dias.

En la sessió d' avuy, los senadors y diputats, sense distinció de partits, han reprobat uánimament l' atentat contra la persona del primer ministre.

Lo senat y la camara han nombrat respectivament una comissió ab encárrech de felicitar á M. Bratiano per haber escapat ab lleugeras feridas del atentat comés en sa persona.

La justicia continua activament las indaga-

cions, habentse verificat varias detencions de suposats cómplices, á consecuencia d' haber declarat l' assessí que formaba part d' una societat secreta, en nom de la qual habia comés lo crim.

A las quatre de la tarde, una manifestació imponent, en la que hi figuraban uns quants milers de ciutadants de totas classes, s' ha dirigit á casa del primer ministre. Aquest ha sortit á la finestra, ab lo cap embolicat per draps y venas, per dar las gracias als manifestants.

Al moment de presentarse ha sigut vivament aclamat.

Telégramas particulars

Madrid 17, á las 9 nit.—Lo dilluns se obra lo pago de las classes activas y passivas en Madrid y provincias.

Se desment lo arrendo del timbre.

Es probable que se aplassi lo banquet dels demócratas per falta de local convenient.

Madrid 18, á la 2'10 matinalada.—La Gaceta publica las reals órdenes confirmant la suspensió decretada per lo gobernador de Sevilla del Ajuntament de Marchena; donant de baixa en lo exercit al tercer ajudant de la plassa de Cádiz senyor Gonzalez Rivera;

3, LO PRINCIPAL 3.

Senyors, ha arribat ja 'l dia en que 'm posés á la altura dels mes renomats sastres y ab molta y gran baratura. Gran basar de robes fetas; géneros bons y abundants y ab molta y gran baratura. Especialitat en la estisora; activitat en tot; preus com ningú, pero sense fiar. Per lo carrer del Hospital, recó de Sant Agustí, 3.

MANEL DURAN, el Feo Malagueño.

Gran y variat assortit

DE EBANISTERIA Y SILLERIA

DE

COMAS Y SABATER,

carrer dels Archs, 8, botiga, entrada per las plassas Nova y Santa Agna.

Ensenyansa 2, perruqueria

En la perruqueria nova de Planas, Ensenyansa 2, se confeccionan anyadits, rissos, perrucas, visoñes, y demás obras del seu art, com leontinas, brassalets y dijes de cabell. Hi ha saló reservat pera senyoras.

Se donan llissons de pentinat, y existeix en perfumeria un variat y rich assortit que res deixa que desitjar.

NO MES CABELL BLANCH.

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratorí químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26' primer, Barcelona. Madrid, carrer Major, 41, drogueria.

nombrant varios registradors de la propietat dels districtes de Valencia y Oviedo, y un readecret autorisant la transferencia de 41.00 pessetas ab destino á carreteras.

Paris 18, á las 5'55 tarde.—Lo Consell de ministres s' ha ocupat del projecte de lley de reforma de la magistratura, y en ell sembla haberse acordat que en vista de la resistencia que 'l Senat oposa á l' aprobació del mateix projecte se rexassa també la esmena de M. Brisson que deman i sigan sotmesas las congregacions al dret comú.

La comissió que entent en la informació Cissey ha acordat l' ordre que habia d' observar en sos treballs y 'l punt en que deuen terminar; la mateixa comissió ha nombrat una sub-comissió del seu seno pera que estudihi l' expedient de las vacaciones.

Se creu que las potencias han acordat que Grecia termini prompte la rectificació de sas fronteras, pera lo qual se assegura que se li entregará la isla de Creta per via de compensació que faciliti la solució del actual conflicte.

Imprenta La Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.